

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์ ทางการบัญชีของหน่วยธุรกิจในจังหวัดขอนแก่น Factors Affecting Decisions in Using Accounting Software by Business Entities in Khon Kaen

· นภาพร ลิขิตวงศ์ขจร

· หัวหน้าโครงการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

· E-mail: Napapornl@hotmail.com

· ไพลิน ตรงเมธรัตน์

· ผู้ร่วมโครงการ Department of Accounting

· Washington State University, USA

· E-mail: Pailint@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ประชากรคือนิติบุคคลจดทะเบียนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง 369 ราย เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของหน่วยงานธุรกิจที่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน ได้แก่ ความเหมาะสมกับกิจการ คุณสมบัติของซอฟต์แวร์ ราคา ความง่ายในการใช้งาน บริการหลังการขายซอฟต์แวร์ปฏิบัติตามกฎระเบียบของกรมสรรพากร และความมั่นคงและชื่อเสียงผู้ขาย ตามลำดับ คุณสมบัติของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมากที่สุด คือ ระดับการศึกษาของผู้บริหาร ลักษณะของกิจการที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ได้แก่ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวนพนักงานบัญชี รายได้ต่อปี การจัดทำบัญชี และลักษณะการจดทะเบียน

คำสำคัญ: โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชี

Abstract

The objective of this study is to examine and compare the factors influencing business entities' decisions to use accounting software. The population of the study is the juristic entities in Muang District, Khon Kaen. We used the simple random sampling method and obtained 369 business entities in the study. The research instrument used is a questionnaire. For entities currently using accounting software, the important factors relating to the decision to adopt accounting software are (1) appropriateness, (2) qualification, (3) price, (4) ease of use, (5) after-sale service, (6) law and regulation compliance and (7) software vendors' reliability and creditability. Additionally, the study found that educational levels of management are correlated to the usage of accounting software. This study also tested business characteristics, such as the number of computers used, the number of in-house accountants employed, average annual revenue, accounting processing, and types of business registration. These characteristics are correlated to the usage of accounting software.

Key Words: Accounting Software, Accounting Information System

คำนำ

การทำบัญชีเป็นการบันทึกรายการหรือข้อมูลทางการบัญชีในสมุดบัญชีของกิจการ เริ่มจากการบันทึกรายการในสมุดบัญชีขั้นต้น การผ่านรายการจากสมุดบัญชีขั้นต้นไปสมุดบัญชีขั้นปลาย การปรับปรุงบัญชี การจัดทำงบการเงินและการปิดบัญชี นักบัญชีเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีกิจการขนาดเล็กอาจมีนักบัญชีเพียงหนึ่งคน แต่กิจการขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลทางการบัญชีมากต้องมีการแบ่งหน้าที่และใช้พนักงานบัญชีหลายคน ในอดีตนักบัญชีต้องทำบัญชีด้วยระบบมือ แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาอย่างมาก ทำให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการทำงานด้านบัญชี เช่น เทคโนโลยีฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูลและเทคโนโลยีอื่นๆ เพื่อให้การทำงาน

ด้านบัญชีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่ในการรับข้อมูลนำเข้าประมวลผล จัดทำรายงานทางการเงิน และรายงานเพื่อการบริหารเสนอต่อผู้ใช้ที่เกี่ยวข้อง ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้มีอยู่หลายประการ เช่น ทำให้กิจการทราบฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วทันเวลา การปฏิบัติงานด้านบัญชีมีความสะดวก และถูกต้องแม่นยำมากขึ้น ผู้บริหารสามารถเรียกข้อมูลที่เก็บไว้ในฐานข้อมูลมาใช้ในการบริหารงานได้ตลอดเวลา เป็นต้น กิจการสามารถจัดหาซอฟต์แวร์ทางการบัญชีได้โดยการพัฒนาขึ้นมาใช้เองในกิจการ หรือจัดซื้อซอฟต์แวร์

สำเร็จรูปที่บริษัทผู้ผลิตซอฟต์แวร์พัฒนาเพื่อจำหน่าย ในท้องตลาดซึ่งมีให้เลือกเป็นจำนวนมาก โดยตาม ข้อมูลรายชื่อผู้ประกอบการจำหน่ายซอฟต์แวร์ของ กรมสรรพากร ณ เดือนมกราคม 2546 มีจำนวน 427 ราย

แม้ว่าการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ จะมีประโยชน์มาก แต่ในประเทศไทยองค์กรธุรกิจ จำนวนไม่น้อยที่ยังไม่ได้นำเอาซอฟต์แวร์ทางการ บัญชีมาใช้ในหน่วยงานอย่างจริงจัง จึงเป็นไปได้ว่า หน่วยงานเหล่านั้นยังไม่ทราบถึงประโยชน์ หรือ ไม่ เห็นถึงความจำเป็น หรืออาจพบปัญหาในการนำเอา ซอฟต์แวร์ดังกล่าวมาใช้ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของหน่วย ธุรกิจ ช่วยให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับ การพัฒนา หรือ การนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมา ใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และสามารถสนับสนุนการดำเนินงาน และ การบริหาร งานของหน่วยธุรกิจให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

วิธีการวิจัย

ประชากรในงานวิจัย คือ หน่วยธุรกิจใน จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจ การค้าที่ยังประกอบการอยู่ในจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2544 ประเภทนิติบุคคล จำนวน 4,678 ราย* วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่าง ของ Taro Yamane (1973) โดยใช้สูตร $n = N / (1 + Nd^2)$ n แทน ขนาดของตัวอย่าง N แทนขนาดประชากรทั้งหมด

และ d แทนค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ กำหนดให้ความคาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ + 5 % (ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %, $d = 0.05$) แทนค่าได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 369 ราย

ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่ม ตัวอย่างโดยใช้ความสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างอันเป็นตัวแทน ของประชากรจำนวน 369 ราย ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ คือ การวิจัยเชิงสำรวจช่วงเวลาเดียว โดยใช้แบบ สอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยพัฒนาเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดการวิจัย โดยระบุปัจจัยที่ต้องการ ศึกษาอ้างอิงจากรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทำการ ทบทวนและแก้ไขแบบสอบถามหลายครั้ง หลังจาก ปรับปรุงแบบสอบถามแล้ว คณะผู้วิจัยได้ทำการ ทดสอบแบบสอบถามจำนวน 5 % ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 19 ฉบับ หลังจากตรวจสอบผลการทดสอบ แบบสอบถาม จึงปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการเก็บ ข้อมูลต่อไป

แบบสอบถามแบ่งออกเป็นสามส่วน ได้แก่

1) ข้อมูลทั่วไป 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้ ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของหน่วยธุรกิจที่ใช้ ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน และ 3) ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ของหน่วยธุรกิจที่ไม่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีใน ปัจจุบัน

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกซอฟต์แวร์ ทางการบัญชีของกิจการ วัดค่าโดยใช้คำถามที่ให้ใส่

* จำนวนนิติบุคคลจดทะเบียนที่จดทะเบียนในจังหวัดขอนแก่นที่คงอยู่ในปี 2544 ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

ลำดับที่ความสำคัญ (Rank Questions) ของแต่ละปัจจัยทั้งหมด โดยให้เรียงจากลำดับที่ 1 ถึงลำดับที่ 8 ตามความสำคัญจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ในส่วนของการวัดความพึงพอใจที่มีต่อซอฟต์แวร์ทางการบัญชี โดยใช้คำถามที่ให้แสดงระดับความพึงพอใจต่อซอฟต์แวร์ในแต่ละด้าน (Scale Questions) แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้ พอดีอย่างมาก พอดีค่อนข้างมาก เฉย ๆ ไม่พอดีค่อนข้างมาก และไม่พอดีอย่างมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 369 ราย ระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2547 สามารถเก็บแบบสอบถามทั้งสิ้น 369 ชุด หลังจากคัดกรองแล้ว พบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์เนื่องจากกรอกแบบสอบถามไม่ครบถ้วนและข้อมูลขัดแย้ง จำนวน 16 ชุด แบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 353 ชุด ถือเป็นร้อยละ 95.66 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการสรุปผลข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนของคำถามปลายเปิด และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการสรุปผลข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนของคำถามปลายปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยสถิติพรรณนา และสถิติวิเคราะห์ เช่น ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล ใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (The Chi-Square Test) ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 กลุ่ม ส่วนระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรใช้สถิติในการทดสอบ คือ Contingency Coefficient (C) โดยคำนวณจาก $C = \sqrt{\chi^2 / (\chi^2 + n)}$ โดยที่ $\chi^2 =$ Pearson Chi-Square ซึ่งค่า C

ที่คำนวณได้มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่า C เท่ากับ 0 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กัน หากค่า C มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันมาก

ผลการวิจัยและวิเคราะห์

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยธุรกิจ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 72.8) มีอายุระหว่าง 20-40 ปี (ร้อยละ 83.6) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 58.7) และทำงานในกิจการตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน (ร้อยละ 36.8) ส่วนข้อมูลกิจการเจ้าของกิจการส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 68.4 มีอายุระหว่าง 41-60 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 49.7) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบริษัทจำกัดเป็นส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 67.6 ประเภทธุรกิจพาณิชย์กรรมร้อยละ 55.3 อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก เนื่องจากส่วนมากมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 15 คน (ร้อยละ 57.8) จำนวนพนักงานบัญชีเพียง 1-2 คน (ร้อยละ 57.9) มีเครื่องคอมพิวเตอร์ 1-5 เครื่อง (ร้อยละ 60.2) และมีรายได้โดยประมาณต่อปีต่ำกว่า 5 ล้านบาท (ร้อยละ 37.2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จัดทำบัญชีของกิจการเอง (ร้อยละ 41.8)

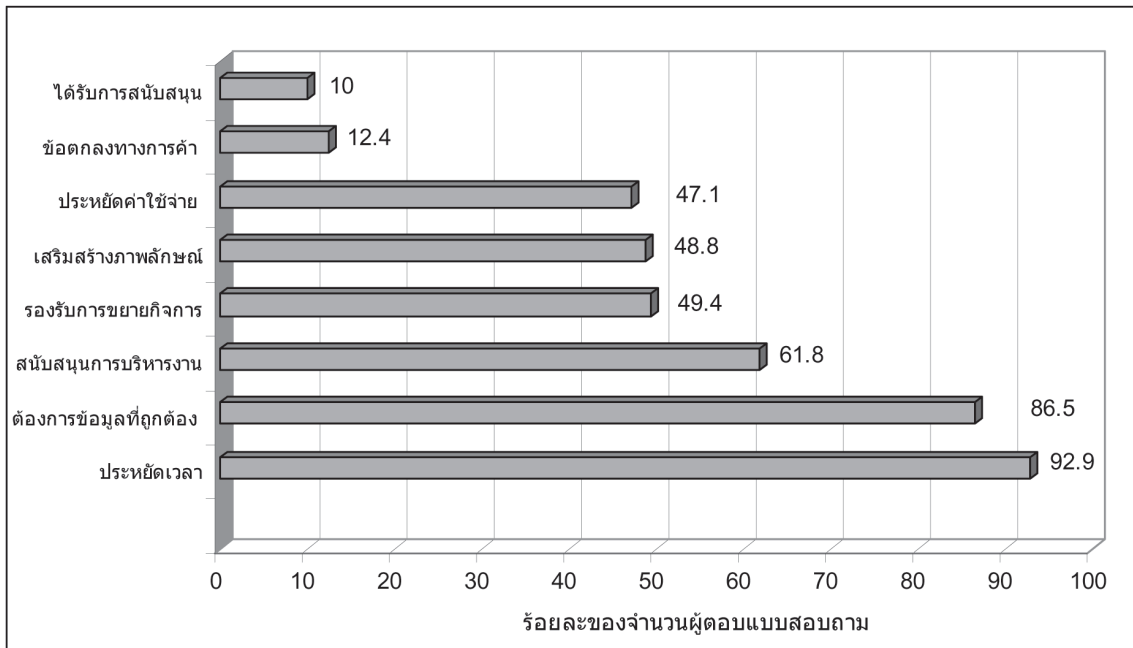
ผลการสำรวจพบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน 171 กิจการ (ร้อยละ 48.4) ค่อนข้างใกล้เคียงกับจำนวนของกิจการที่ไม่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน 184 กิจการ (ร้อยละ 51.6)

กิจการที่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน

กิจการที่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบันได้ให้เหตุผลในการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ในกิจการ ดังนี้ เพื่อประหยัดเวลาในการทำงานด้านบัญชี เพื่อความถูกต้องของข้อมูลทางการบัญชี เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของกิจการเพื่อรองรับการ

ขยายกิจการ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่กิจการ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย เนื่องจากเป็นข้อตกลงทางการค้าที่ระบุให้ต้องใช้ และเนื่องจากการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก เช่น บริษัทคู่ค้า บริษัทในเครือ (ดังแผนภูมิที่ 1)

แผนภูมิที่ 1 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเหตุผลในการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี

ด้านลักษณะการใช้งานพบว่า ส่วนใหญ่ซื้อซอฟต์แวร์จากตัวแทนจำหน่ายในจังหวัดขอนแก่น (ร้อยละ 41.3) และบริษัทผู้ผลิตซอฟต์แวร์ (ร้อยละ 40.1) โดยเจ้าของกิจการมีบทบาทในการตัดสินใจมากที่สุด (ร้อยละ 78) และพบว่าก่อนตัดสินใจซื้อซอฟต์แวร์ทางการบัญชีกิจการได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ ทำการศึกษาข้อมูลซอฟต์แวร์ทางการบัญชี นำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาทดลองใช้งาน ขอข้อมูลและรายละเอียดจากผู้ขาย ทำการสรุปเปรียบเทียบคุณสมบัติและราคาของซอฟต์แวร์แต่ละยี่ห้อ

และชมการสาธิตการใช้งาน (เรียงตามลำดับกิจกรรมที่มีความถี่จากมากไปน้อย) ในการค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ พบว่า แหล่งข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ขาย/ผู้ผลิต บุคคลที่รู้จัก อินเทอร์เน็ต งานนิทรรศการ โฆษณา และสื่อสิ่งพิมพ์ (ตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย)

พนักงานผู้ใช้งานซอฟต์แวร์ทางการบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 95.3) และร้อยละ 54.9 ได้ผ่านการฝึกอบรมการใช้

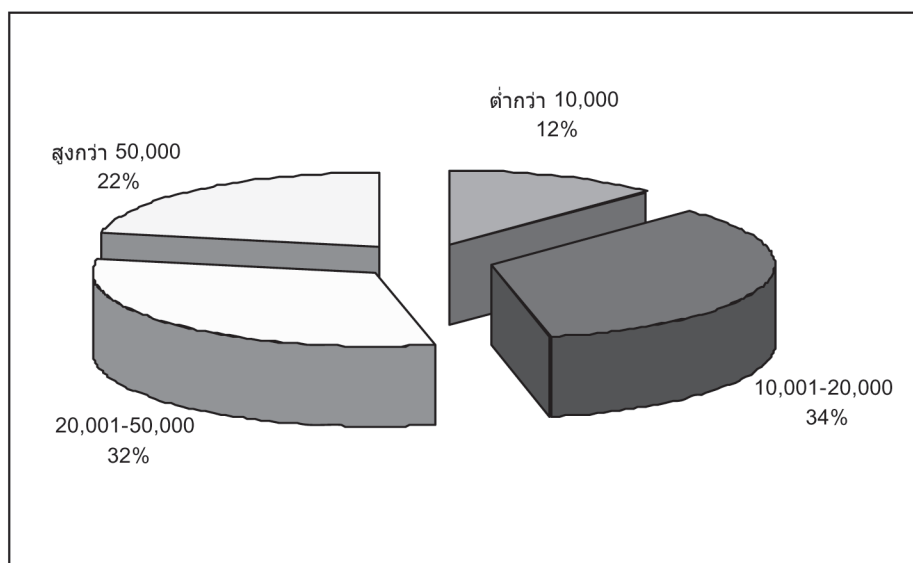
ซอฟต์แวร์ ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมได้เรียนรู้อการใช้งานจากการแนะนำวิธีใช้จากผู้ขาย ศึกษาจากคู่มือประกอบการใช้งาน และจากประสบการณ์ในการใช้งานในอดีต

ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีที่กิจการใช้ในปัจจุบัน ส่วนมากเป็นซอฟต์แวร์สำเร็จรูป (ร้อยละ 52.4) และซอฟต์แวร์ที่พัฒนา (ร้อยละ 47.6) สำหรับซอฟต์แวร์สำเร็จรูปพบว่า หน่วยธุรกิจ 16 รายใช้ Express อย่างไรก็ตามมีเพียง 29 รายที่ระบุชื่อซอฟต์แวร์ราคาของซอฟต์แวร์ทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน

ส่วนมากอยู่ระหว่าง 10,000 - 20,000 บาท (ดังแผนภูมิที่ 2)

การติดตั้งซอฟต์แวร์ทางการบัญชีส่วนใหญ่ ผู้ขายเป็นผู้ติดตั้งซอฟต์แวร์ทางการบัญชีให้กิจการ (ร้อยละ 50) ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ติดตั้งให้ (ร้อยละ 26) และเจ้าของกิจการหรือพนักงานของกิจการเป็นผู้ติดตั้ง (ร้อยละ 24) ระบบการเข้าใช้งานซอฟต์แวร์ทางการบัญชีเป็นระบบเครือข่ายท้องถิ่น (LAN) ร้อยละ 56.5 และผู้ใช้หนึ่งคน (Stand Alone) ร้อยละ 43.5

แผนภูมิที่ 2 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามราคาของซอฟต์แวร์ทางการบัญชีที่กิจการใช้ในปัจจุบัน

สำหรับโมดูลหรือระบบย่อยที่กิจการส่วนมากใช้ คือ ระบบควบคุมสินค้าคงเหลือ ระบบบัญชีคุมลูกหนี้

ระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป และระบบบัญชีคุมเจ้าหนี้ (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระบบบัญชีย่อยที่ใช้

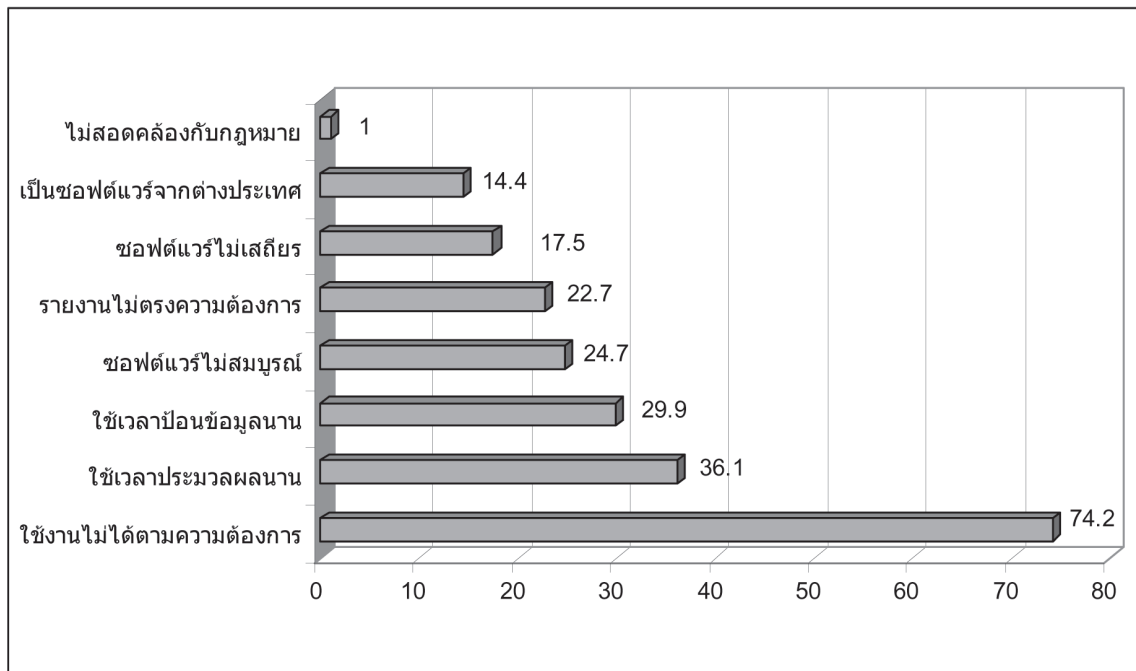
อันดับ	ระบบบัญชีย่อยที่ใช้	จำนวน	ร้อยละ*
1	ระบบควบคุมสินค้าคงเหลือ (Inventory Control / IC)	131	78.9
2	ระบบลูกหนี้ (Account Receivable / AR)	126	75.9
3	ระบบบัญชีแยกประเภท (General Ledger / GL)	119	71.7
4	ระบบเจ้าหนี้ (Account Payable / AP)	118	71.1
5	ระบบควบคุมเงินสดและเช็ค (Cash and Cheque / CH)	108	65.1
6	ระบบขาย (Sales / SO)	100	60.2
7	ระบบการจัดซื้อ (Purchase Order / PO)	84	50.6
8	ระบบขายหน้าร้าน (Point of Sale / POS)	79	47.6
9	ระบบการรับคำสั่งซื้อ (Order Processing / OP)	75	45.2
10	ระบบเงินเดือน (Payroll / PR)	65	39.2
11	ระบบสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset / FA)	50	30.1
12	ระบบต้นทุนงาน (Job Order Costing / JC)	41	24.7
13	ระบบการผลิต (Manufacturing / MA)	27	16.3
	รวม	1,123	

* สามารถเลือกกระบวนบัญชีย่อยที่ใช้ได้มากกว่า 1 ระบบ แบบสอบถามทั้งหมด 166 แบบสอบถาม

ด้านความพึงพอใจในการใช้งาน พบว่า ระดับความพอใจอยู่ในระดับมาก (โดยมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักระหว่าง 3.5 ถึง 4.0) ได้แก่ ความง่ายในการใช้งาน การรายงาน/รูปแบบรายงาน เมนูของซอฟต์แวร์ การป้อนข้อมูล การจัดฝึกอบรม คู่มือ/เอกสาร การสนับสนุน/การบริการหลังการขาย และราคา ตามลำดับ

แม้ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการใช้งาน แต่เมื่อสอบถามปัญหาในการใช้งาน ผู้ใช้งานร้อยละ 58.1 มีปัญหาในการใช้งานซอฟต์แวร์ทางการบัญชี โดยพบปัญหาในการใช้งานดังนี้ ไม่สามารถใช้งานได้ตามต้องการทั้งหมด ใช้ระยะเวลาในการประมวลผลนาน ใช้ระยะเวลาในการป้อนข้อมูลนาน ซอฟต์แวร์ไม่สมบูรณ์ เป็นต้น (ดังแผนภูมิที่ 3)

แผนภูมิที่ 3 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัญหาในการใช้งานซอฟต์แวร์ทางการบัญชี

กิจการที่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีประมาณร้อยละ 55.5 ต้องการปรับเปลี่ยนซอฟต์แวร์ที่ใช้ในปัจจุบัน ส่วนร้อยละ 45.5 ไม่ต้องการปรับเปลี่ยน โดยให้เหตุผลในการไม่ปรับเปลี่ยน ดังนี้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีปัจจุบันยังใช้งานได้ดี สามารถตอบสนองความต้องการได้ ไม่พบข้อบกพร่อง ไม่พร้อมปรับเปลี่ยน ต้องใช้ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนหรือใช้ซอฟต์แวร์ตัวใหม่

สำหรับแผนงานการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในอนาคต ร้อยละ 68.2 คาดว่าจะขยายขอบเขตการใช้งานให้ครอบคลุมทุกหน้าทำงานร้อยละ 61.2 จะใช้รุ่นที่ปรับปรุงแล้ว และร้อยละ 29.4 จะเพิ่มจำนวนผู้ใช้งานในระบบ สำหรับกิจการที่ต้องการเลิกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีที่ใช้ในปัจจุบัน ทั้งหมดจำนวน 7 ราย (ร้อยละ 3.2 ของผู้ใช้งานในปัจจุบัน) โดยวางแผนในการเปลี่ยนมาใช้ซอฟต์แวร์ทางการ

บัญชีตัวใหม่ (จำนวน 6 ราย) และยกเลิกการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีแล้วกลับไปใช้ระบบมือแทน (จำนวน 1 ราย)

กิจการที่ไม่ได้ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน

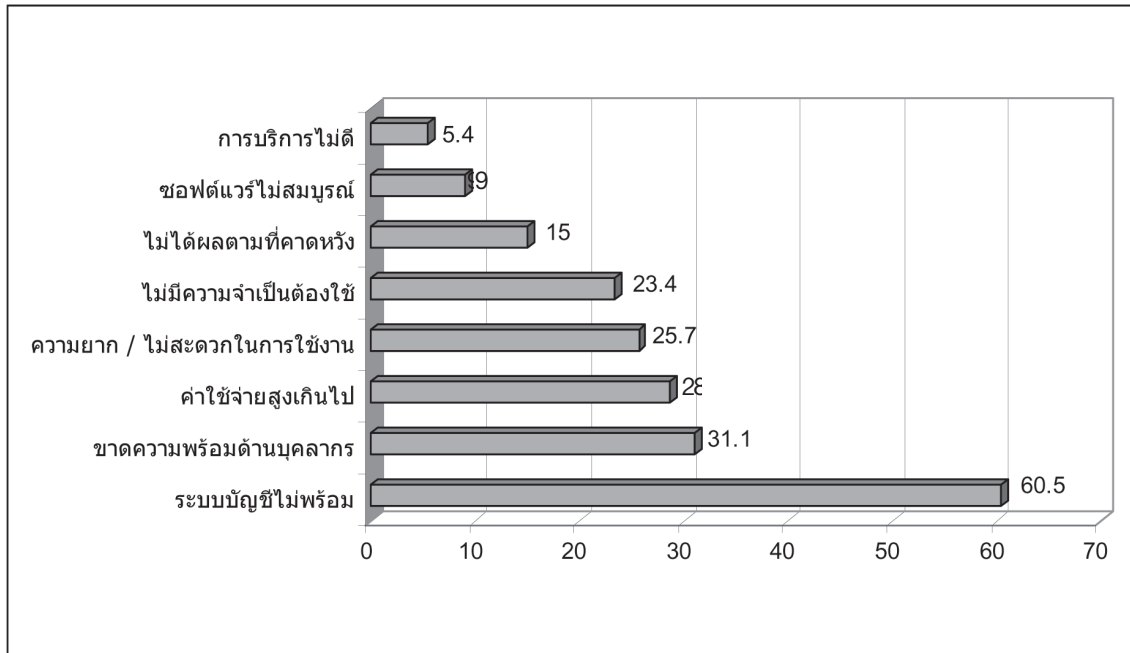
กิจการที่ไม่ได้ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบันจำนวน 182 ราย ประกอบด้วยกิจการที่ไม่เคยใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาก่อนจำนวน 168 ราย (ร้อยละ 92.3) และกิจการที่เคยใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาก่อนแต่ปัจจุบันได้เลิกใช้แล้วจำนวน 14 ราย (ร้อยละ 7.7) ความคาดหวังในการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ในอนาคตของผู้ที่ไม่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน กิจการส่วนใหญ่คาดว่าจะนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ในอนาคต (ร้อยละ 70.1) โดยคาดว่าจะนำมาใช้ภายใน 1 ปี จำนวน 50 ราย ภายใน 2-3 ปี จำนวน 60 ราย

และมากกว่า 3 ปีขึ้นไปจำนวน 14 ราย

กิจการที่ไม่เคยใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาก่อนให้เหตุผลในการไม่นำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ เนื่องจากระบบบัญชีของกิจการยังไม่พร้อม

กิจการขาดความพร้อมด้านบุคลากรหรือไม่ได้รับความร่วมมือ และค่าใช้จ่ายในการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ค่อนข้างสูง (ดังแผนภูมิที่ 3)

แผนภูมิที่ 4 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเหตุผลที่กิจการไม่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี

กิจการที่เคยใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาก่อนให้เหตุผลในการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ในกิจการ ดังนี้ เพื่อประหยัดเวลาในการทำงานด้านบัญชี เพื่อสนับสนุนการบริหารงานของกิจการ เพื่อรองรับการขยายกิจการ เนื่องจากการสนับสนุนองค์กรภายนอก และเพื่อความถูกต้องของข้อมูลทางการบัญชี ส่วนเหตุผลที่ทำให้กิจการเลิกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี เนื่องจากการใช้งานยาก และไม่สะดวกในการทำงาน ไม่ได้รับความร่วมมือ และขาดความพร้อมด้านบุคลากรในกิจการ กิจการไม่มีความจำเป็นต้องใช้ เมื่อนำซอฟต์แวร์มาใช้งานแล้วไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง ซอฟต์แวร์ที่ใช้

ไม่สมบูรณ์ ค่าใช้จ่ายสูงเกินไป และระบบบัญชีของกิจการยังไม่พร้อม

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกซอฟต์แวร์ทางการบัญชี

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของหน่วยธุรกิจที่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน พบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยสุด คือคุณสมบัติซอฟต์แวร์ ความเหมาะสมของซอฟต์แวร์กับกิจการ บริการหลังการขาย ภาวะเบียบ ราคาความง่ายในการใช้งาน ความมั่นคงหรือชื่อเสียงผู้ขาย และการแนะนำจากผู้ใช้งานปัจจุบัน (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ที่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบันต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี	ฐานนิยม*	ความถี่**
คุณสมบัติของซอฟต์แวร์	1	61
ความเหมาะสมกับธุรกิจ	2	59
กฎระเบียบของกรมสรรพากร (ประกาศที่ 36)	3	25
บริการหลังการขาย	3	29
ราคา	4	30
ความง่ายในการใช้งาน	4	28
ความมั่นคง / ชื่อเสียงของผู้ขาย	6	30
การแนะนำจากผู้ที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบัน	8	40

* ลำดับความสำคัญของปัจจัย ลำดับที่ 1 ถึง 8 เรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยจากมากไปน้อย

** จากจำนวนทั้งหมด 145 ราย

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมากที่สุด คือ คุณสมบัติของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีแต่ละตัวมีคุณลักษณะเด่นและด้อยแตกต่างกัน ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีแต่ละตัวมีจุดเด่นที่แตกต่างกัน เช่น ระบบบัญชีแยกประเภท รูปแบบการจัดทำรายงาน ระบบภาษี ระบบบัญชีต้นทุน ระบบบัญชีสินค้าคงเหลือ เป็นต้น ดังนั้นคุณสมบัติของซอฟต์แวร์ทางการบัญชีก็เป็นส่วนสำคัญในการที่จะเลือกซอฟต์แวร์ทางการบัญชีตัวใดตัวหนึ่งมาใช้งาน ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญถัดมาก็คือ ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีนั้นต้องมีความเหมาะสมกับธุรกิจ เช่นธุรกิจประเภท

อุตสาหกรรมก็จะเลือกใช้ซอฟต์แวร์บัญชีเกี่ยวกับการผลิต ธุรกิจก่อสร้างก็จะเลือกซอฟต์แวร์บัญชีธุรกิจก่อสร้าง ธุรกิจที่มีรายการค้ามากก็จะเลือกซอฟต์แวร์บัญชีที่สามารถรองรับรายการค้าจำนวนมาก และธุรกิจที่ต้องการเชื่อมโยงข้อมูลจากส่วนงานต่าง ๆ ก็จะใช้ซอฟต์แวร์บัญชีที่สามารถเชื่อมโยงแต่ละส่วนงานได้ เป็นต้น

ส่วนหน่วยธุรกิจที่ไม่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมากที่สุด คือ พิจารณาจากความเหมาะสมกับธุรกิจ (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ที่ไม่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบันต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี	ฐานนิยม*	ความถี่**
ความเหมาะสมกับธุรกิจ	1	70
คุณสมบัติของซอฟต์แวร์	2	44
ความง่ายในการใช้งาน	3	23
ราคา	3	30
บริการหลังการขาย	4	33
ความมั่นคง / ชื่อเสียงของผู้ขาย	6	29
กฎระเบียบของกรมสรรพากร (ประกาศที่ 36)	7	28
การแนะนำจากผู้ที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบัน	8	47

* ลำดับความสำคัญของปัจจัย ลำดับที่ 1 ถึง 8 เรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยจากมากไปน้อย

** จากจำนวนทั้งหมด 163 ราย

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีและข้อมูลทั่วไปของกิจการ

ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลผู้บริหาร กับการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี พบว่า เพศของผู้บริหาร ช่วงอายุของผู้บริหาร ประสบการณ์ของผู้บริหาร ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี แต่พบว่าระดับการศึกษาของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ต่อการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของกิจการ และจากผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของกิจการ กับการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี พบว่า ลักษณะการจดทะเบียน (บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล) จำนวนพนักงานประจำ จำนวนพนักงานบัญชี จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ลักษณะการบันทึกรายการบัญชี (จัดทำเอง จ้างสำนักงานบัญชี จ้างผู้ทำบัญชีอิสระ

และจัดทำเองบางส่วนจ้างบางส่วน) มูลค่าง่ายได้ของธุรกิจมีความสัมพันธ์กับการใช้ซอฟต์แวร์บัญชี นอกจากนั้นจำนวนปีที่จดทะเบียนและประเภทธุรกิจ (พาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม และบริการ) ไม่สัมพันธ์กับลักษณะการใช้ซอฟต์แวร์

ระดับความสัมพันธ์ของลักษณะของกิจการที่มีต่อการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี พบว่า ลักษณะที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในกิจการ จำนวนพนักงานบัญชี รายได้ของธุรกิจ กิจการที่มีขนาดใหญ่ (พิจารณาจากจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวนพนักงานบัญชีระดับรายได้) มีการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้มากกว่ากิจการขนาดเล็ก เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้านบัญชี ประหยัดเวลา และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีแยกตามข้อมูลทั่วไปของกิจการ

ลำดับ ของ C	ข้อมูลของกิจการ	การใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี		
		Asymp.Sig.*	สัมพันธ์**	C ***
1	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์	0.000	สัมพันธ์	0.398
2	จำนวนพนักงานบัญชี	0.000	สัมพันธ์	0.342
3	รายได้โดยประมาณต่อปี	0.000	สัมพันธ์	0.330
4	การบันทึกรายการทางบัญชี	0.000	สัมพันธ์	0.291
5	ระดับการศึกษาของผู้บริหาร	0.000	สัมพันธ์	0.235
6	ลักษณะการจดทะเบียนของกิจการ	0.000	สัมพันธ์	0.234
7	จำนวนพนักงานประจำ	0.000	สัมพันธ์	0.230
	อายุของผู้บริหาร	0.064	ไม่สัมพันธ์	-
	ประเภทของธุรกิจ	0.339	ไม่สัมพันธ์	-
	จำนวนปีที่กิจการจดทะเบียน	0.444	ไม่สัมพันธ์	-
	ประสบการณ์ของผู้บริหาร	0.753	ไม่สัมพันธ์	-
	เพศของผู้บริหาร	0.816	ไม่สัมพันธ์	-

* The Chi-Square Test

** ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

*** Contingency Coefficient

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

ปัจจุบันหน่วยธุรกิจทุกระดับมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานมากขึ้น งานด้านบัญชีเป็นงานที่นำซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลผล งานด้านบัญชีเป็นกระบวนการทางธุรกิจที่เป็นวงจรและมีขั้นตอนซึ่งไม่ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยี กล่าวคือ ไม่ว่าจะประมวลผลด้วยมนุษย์หรือเครื่องจักร ก็คงมีกระบวนการย่อยที่ไม่ต่างกัน อย่างไรก็ตาม จำนวนรายการค้าที่เพิ่มขึ้นทำให้ความต้องการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลเพิ่มมากตามลำดับ

ในปัจจุบันมีการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาช่วยในการทำงานด้านบัญชีอย่างแพร่หลาย จากการศึกษาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน (จำนวน 171 ราย) พบว่าปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี กิจการส่วนมากให้ความสำคัญที่คุณสมบัติของซอฟต์แวร์ ความเหมาะสมของซอฟต์แวร์กับกิจการ บริการหลังการขาย กฎระเบียบของกรมสรรพากร ราคา และความง่ายในการใช้งาน ส่วนเหตุผลในการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ เพราะต้องการประหยัดเวลาในการทำงานด้านบัญชี ระบบย่อยที่กิจการส่วนใหญ่นำมาใช้งานได้แก่ ระบบควบคุมสินค้าคงเหลือ ระบบ

ลูกหนี้ ระบบบัญชีแยกประเภทและระบบเจ้าหนี้ กิจการที่ใช้งานซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบันมีความพึงพอใจในการใช้งานมาก โดยจะใช้งานซอฟต์แวร์ทางการบัญชีต่อไป (ร้อยละ 95.8) จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกิจการและการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีของกิจการพบว่า กิจการที่มีขนาดใหญ่หรือมีผู้บริหารที่มีการศึกษาสูงจะใช้ ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในกิจการ

ส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีในปัจจุบัน (จำนวน 184 ราย) พบว่าหากกิจการจะเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี กิจการส่วนมากให้ความสำคัญที่ ความเหมาะสมของซอฟต์แวร์กับกิจการ คุณสมบัติของซอฟต์แวร์ ราคา ความง่ายในการใช้งาน และบริการหลังการขาย ส่วนเหตุผลในการนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้เพราะต้องการประหยัดเวลาในการทำงานด้านบัญชี บางกิจการเคยนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ แต่ไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากระบบบัญชีของกิจการยังไม่พร้อมที่จะใช้ บุคลากรของกิจการขาดความพร้อม และซอฟต์แวร์ทางการบัญชียังไม่สมบูรณ์

ข้อจำกัด

- การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีข้อจำกัดในการตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งอาจจะมีอคติ หรือความลำเอียง แบบสอบถามออกแบบเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เท่านั้น หากผู้วิจัยอื่นจะทำการวิจัยควรมีการปรับเปลี่ยนแบบสอบถามให้เหมาะสม

- การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย อาจจะได้ตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง
- กลุ่มตัวอย่างอยู่ในจังหวัดขอนแก่นเท่านั้น ไม่ได้บ่งบอกว่าลักษณะเช่นนี้จะเกิดขึ้นโดยทั่วไปในประเทศไทย ในอนาคตอาจทำวิจัยจังหวัดอื่น หรือทั้งประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยฉบับนี้มีความสำคัญโดยนัย (implications/contributions) สำหรับหน่วยงานธุรกิจ ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ดังนี้

หน่วยงานธุรกิจควรนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชี มาช่วยในงานด้านบัญชี ช่วยให้ประหยัดเวลาในการทำงานด้านบัญชี ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และช่วยสนับสนุนในการบริหารงาน การเลือกซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ต้องพิจารณาว่าซอฟต์แวร์ทางการบัญชียุคใหม่เหมาะสมกับธุรกิจ สามารถรองรับการทำงานได้จริง ช่วยลดความซับซ้อนในการทำงาน เก็บข้อมูลได้ครบถ้วน และช่วยให้ได้รับข้อมูลทางการเงินและบัญชีได้รวดเร็วขึ้น เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจได้รวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น โดยก่อนนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ ควรพัฒนาระบบบัญชี (ระบบมือ) ให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงให้ได้ อาจนำซอฟต์แวร์เข้ามาช่วยในระบบย่อยบางส่วนก่อนแล้วค่อยปรับใช้ทุกระบบ

ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ควรตอบสนองต่อปัจจัยที่ผู้ใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชี ต้องการ ปัญหาของผู้ใช้ในปัจจุบันที่ผู้ผลิตควรปรับปรุง คือ ซอฟต์แวร์ไม่สามารถใช้งานได้ตามความต้องการทั้งหมด ใช้เวลาในการประมวลผล

และป้อนข้อมูลนาน กิจการที่ไม่ใช้ซอฟต์แวร์ทางบัญชี เพราะระบบบัญชีของกิจการยังไม่พร้อมที่จะนำซอฟต์แวร์ทางการบัญชีมาใช้ ส่วนปัญหาที่ทำให้กิจการที่เคยใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีเลิกใช้ เพราะซอฟต์แวร์ยากหรือไม่สะดวกในการใช้งาน ขาดความพร้อมด้านบุคลากร และกิจการไม่จำเป็นต้องใช้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไปในอนาคต เช่น งานวิจัยเพื่อสำรวจผู้ขาย (Seller Survey) เพื่อนำมาพัฒนาผู้ซื้อให้สามารถปรับตัวและใช้งานซอฟต์แวร์ได้ดีขึ้น ศึกษาความพึงพอใจในการใช้งานซอฟต์แวร์ตามระดับผู้ใช้ ศึกษาเกี่ยวกับระบบการรักษาความปลอดภัยคอมพิวเตอร์ (Computer Security) และระบบการกู้ระบบกรณีเหตุการณ์ภัยพิบัติ (Disaster Recovery System) เป็นต้น

บรรณานุกรม

กรมสรรพากร. 2550. **ซอฟต์แวร์มาตรฐานกรมสรรพากร** [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก:<http://www.rd.go.th/publish/314.0.html>

พลพฐ ปิยวรรณ. 2537ก. “โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี วิธีเลือกให้เหมาะกับธุรกิจ.” **จุฬาลงกรณ์วารสาร ฉบับพิเศษ: รวมบทความบัญชี** 6, 22: 48-75.

_____. 2537ข. **ระบบบัญชีโดยคอมพิวเตอร์**. กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ.

_____. 2540. “ผลกระทบของ IT ต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชี.” **จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์** 19, 74: 28-33.

วิชนิพร เศรษฐสุลักโก. 2544. **ระบบสารสนเทศทางการบัญชี**. กรุงเทพมหานคร: วิ.เจ.พรินติ้ง. ศรีณีย์ ชูเกียรติ และประจิต หาวัตร. 2544. “รายงานผลการวิจัยซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่นักบัญชีไทยใช้.” **จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์** 23, 899: 1-16.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 2544. **มาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 401: การสอบบัญชีในสภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์**. กรุงเทพมหานคร: พี เอ สี่ฟวิ้ง.

Applegate, L., McFarlan, F., and McKenney, J. 1999. **Corporate Information Systems Management**. 5th ed. New York: McGraw-Hill.

Conger, Sue. 1994. **The New Software Engineering**. Belmont, CA: Wadsworth.

Haas, Amy F. 1994. “Windows-based Small Business Accounting Software.” **CPA Journal**. 64, 11: 22-28.

Jacsó, Péter. 1992. **CD-ROM Software, Daware, and Hardware: Evaluation, Selection, and Installation**. Englewood, CO: Libraries Unlimited.

Johnston, Randolph. 2003. “A Strategy for Finding the Right Accounting Software.” **Journal of Accountancy**. 196,3: 39-46.

Laudon, K., and Laudon, J. 2002. **Management Information Systems: Managing the Digital Firm**. 7th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Malone, Stewart C. 1985. "Computerizing Small Business Information Systems." **Journal of Small Business Management** 23: 10-16.

Meall, Lesley. 2004. "Technology: ICAEW IT Survey-The Business Case." **Accountancy** 134: 79.

O'Brien, James A. 2002. **Management Information Systems: Managing**

Information Technology in the E-Business Enterprise. 5th ed. New York: McGraw-Hill.

Raghunathan, B., and Wobser, S. L. 1995. "Accounting Software Selection by Small Business Organizations." **National Public Accountants.** 40, 9: 20-23, 41.

Yamane, Taro. 1973. **Elementary Sampling Theory.** New Jersey: Prentice Hall.

Ms. Napaporn Likitwongkajon received her Master of Accounting from Chulalongkorn University. She is currently a lecturer in the Faculty of Management Science, Khon Kaen University. Her main interest is in Financial Accounting.

Ms. Pailin Trongmateerut received her Master of Science in Accounting Information System from Chulalongkorn University. She is a Ph.D. candidate in Accounting at Washington State University, USA. Her main interest is in Accounting Information Systems.